Stor-Elvdal kommune
Økonomi

Saksprotokoll

Arkivsak: 2025/848
Saksbehandler: Ann-Helen Rustad

Økonomiplan 2026-2029 med Årsbudsjett 2026 for Stor-Elvdal kommune

Utvalg	Utvalgssaksnr.	Møtedato
Formannskapet	2025/61	19.11.2025
Kommunestyret		

Vedlegg
1 Godtgjøring ombudsmenn forslag fom B2026 08.10.2025.pdf
2 Saksutskrift - Sak Se-37-25 Budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet 2026.pdf
3 Budsjett kontrollutvalget 2026.pdf

Andre relevante saksdokumenter:

Økonomiplan 2026-2029 med Årsbudsjett 2026

Kommunedirektørens tilrår formannskapet å fremme følgende innstilling overfor kommunestyret:

1. Forslag til økonomiplan for 2026-2029 med årsbudsjett 2026 (belvilgningsoversikt drift etter §5-4 første ledd, økonomisk oversikt drift etter §5-6, bevilgningsskjema investering etter §5-5 første ledd), vedtas. Årsbudsjettet vedtas med netto utgift for sektorene (belvilgningsoversikt drift etter §5-4 andre ledd 1B).

2. Forslag til kommunale gebyrer 2026 for Stor-Elvdal kommune vedtas.

3. Det foretas følgende nye låneopptak i 2026:

   - Kr 39.402.000 som samlet lån eller spesifisert til enkelte investeringer, serielån med vektet avdragstid i henhold til investeringenes gjennomsnittlige levetid.
   - Kr. 1.500.000 til Startlån i Husbanken for videreutlån

   Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån der det kan oppnås best betingelser og signere gjeldsbrev.

4. Forslag til finansielle måltall vedtas for 2026 og økonomiplan 2026-2029.

5. Kommunestyret gir i flg. kommuneloven § 14-5 kommunedirektøren budsjettfullmakter i henhold til vedtatte økonomireglementet.

Formannskapets behandling i møte 19.11.2025:

Votering: *Kommunedirektøren sin tilrådning ble enstemmig vedtatt.*

Protokolltilførsel fremmet av V, Sp og H:

Det foreslås at økningen på 1 promille i skattesats for næringseiendom, kraftnett og vannkraftanlegg utgår og at partiene (Sp, H og V) jobber frem mot budsjettmøtet 10.desember med å finne inndekning et annet sted i budsjettet.

Protokolltilførselen ble tatt til orientering.

Formannskapet sin innstilling til kommunestyret:

1.Forslag til økonomiplan for 2026-2029 med årsbudsjett 2026 (belvilgningsoversikt drift etter §5-4 første ledd, økonomisk oversikt drift etter §5-6, bevilgningsskjema investering etter §5-5 første ledd), vedtas. Årsbudsjettet vedtas med netto utgift for sektorene (belvilgningsoversikt drift etter §5-4 andre ledd 1B).

2.Forslag til kommunale gebyrer 2026 for Stor-Elvdal kommune vedtas.

3.Det foretas følgende nye låneopptak i 2026:

- Kr 39.402.000 som samlet lån eller spesifisert til enkelte investeringer, serielån med vektet avdragstid i henhold til investeringenes gjennomsnittlige levetid.
- Kr. 1.500.000 til Startlån i Husbanken for videreutlån

Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån der det kan oppnås best betingelser og signere gjeldsbrev.

4.Forslag til finansielle måltall vedtas for 2026 og økonomiplan 2026-2029.

5.Kommunestyret gir i flg. kommuneloven § 14-5 kommunedirektøren budsjettfullmakter i henhold til vedtatte økonomireglementet.

Bakgrunn

Økonomiplan 2026-2029 m/årsbudsjett 2026 legges frem for behandling i formannskapet den 19. november 2025 og kommunestyre 10. desember 2025.

I henhold til kommunelovens kapittel 14 skal det vedtas et årsbudsjett og en økonomiplan for 4 år, som omfatter hele kommunens virksomhet og som gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret. Budsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. Formannskapets innstilling til årsbudsjett med de forslag til vedtak som foreligger, legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før behandling i kommunestyret.

Det elektroniske dokumentet er Kommunedirektørens forslag til kommuneplanens handlingsdel med budsjett og økonomiplan. Her finner du kommunens budsjett for 2025, økonomiplan for de påfølgende tre årene, og tiltakene kommunen skal arbeide med i fireårsperioden for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommunens budsjetterte driftsutgifter er på 216,5 millioner kroner i 2026, i tillegg kommer finansutgifter. Vi har 244,9 millioner kroner i inntekter i 2026. Investeringsbudsjettet er cirka 50 millioner kroner i 2026.

Stor-Elvdal kommune praktiserer rammebudsjettering. Det betyr at de ulike tjenesteområdene (sektorene) får en ramme de skal drifte innenfor. Flytting mellom rammene skjer primært i budsjettbehandlingen. Det kan også gjøres ved de to årlige tertialrapportene. En flytting av midler mellom rammer krever politisk behandling.

For perioden 2026–2029 tar vi utgangspunkt i det som var budsjettrammen i 2025, og viser økninger eller reduksjoner i disse. Det er kun endringer i forhold til 2025-rammen som behandles i Handlingsdelen. Der det ble bevilget midler til tiltak i 2025 som videreføres, er dette en del av totalrammen og vises ikke i oversiktene for 2026 og påfølgende år.

Vurdering

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2026 og økonomiplan for 2026-2029 viser økonomisk ramme for Stor-Elvdal kommunes drift og investeringer. De siste årene er det brukt for mye fra kommunens oppsparte reserver. Budsjettforslaget er satt opp med tanke på å fortsette å utjevne ubalansen mellom kommunens inntekter og utgifter. Et disposisjonsfond på kr 38 mill. ved inngangen til 2021 er ved inngangen til 2026 på ca kr 9,5 mill. I budsjettforslaget foreslås en avsetning til disposisjonsfond på 2,84% av brutto driftsinntekt. For 2026 betyr det at disposisjonsfondet styrkes med kr 6,9 mill. 1,75% er normtallet for kommuner i Norge og i tråd med Stor-Elvdal kommunes handlingsregel. Driftsnivået er foreslått redusert for å legge et godt grunnlag for framtidig økonomisk handlingsrom.

Handlingsrommet for 2026 og økonomiplanperioden er lite, og en videre tilpasning av tjenester og driftsnivå er nødvendig for å sikre økonomisk bærekraftig drift av kommunen. Finanskostnader for bygging av helsehus og omsorgsboliger slår inn med kr 3-4 mill. i 2025, og blir nesten doblet i 2026. I tillegg må det gjøres nødvendige investeringer for å sikre forsvarlig drift av kommunen og for å legge grunnlag for mer rasjonell drift.

Det er et sterkt engasjement for renovering eller bygging av svømmebasseng. Dagens løsning for å gjennomføre svømmeundervisning ved bruk av svømmehaller i nabokommuner er utfordrende for så vel elever som ansatte i skolen. Den økonomiske situasjonen for kommunen

er krevende. Det er likevel lagt inn midler til utredning i 2025 og renovering av svømmebassenget ved SEUS i 2026.

Hovedpunkter i budsjettforslaget er

- Effektuering av tiltaket i fra 2025 med reduksjon av 8 sykehjemsplasser.
- Det er avsatt kr 350 000 til tjenestegjennomgang. Det er utarbeidet en enkelt prosjektplan hvor det er søkt og bevilget organisasjons-utviklingsmidler fra KS (kommunesektorens interesseorganisasjon) på kr 808 000. Prosjektet har en total ramme på 1 155 000 kr.
- Det er innarbeidet økt stilling til næringrådgiver som er foreslått finansiert ved økt eiendomskatt til næring.
- Styrking av disposisjonsfondet.
- Det er planlagt mottak av inntil 10 nye flyktninger.

Investeringer

- Det foreslås kr 30,5 mill. til oppgradering av svømmebasseng ved SEUS.
- Opprusting av vann og avløp kr 9,3 mill.

Kommunen arbeider aktivt med ulike former for samarbeid på tvers av kommunegrenser. Det er ønskelig å samarbeide med andre kommuner der dette er naturlig og formålstjenlig. Det gjelder blant annet barneverntjenesten. Det kan gi mer robuste og sterkere fagmiljøer og sikre gode tjenester.

Tall fra SSB viser en forholdsvis stor nedgang i antall elever i grunnskolen. Det er lagt opp til en omfattende tjenestegjennomgang i 2026 hvor 1-10 skole er en del av prosjektet. I dette prosjektet må det legges planer for bruk og avhending av deler av kommunens eiendommer.

Eiendomsskattesats for næringseiendom og energianlegg er foreslått økt fra 5‰- 6‰. De fleste sammenlignbare nabokommuner har maksimal skattesats på 7‰. For bolig- og fritidseiendommer foreslås å videreføres skattesatsen på 4 (fire) ‰ som er maksimal sats ihht eiendomsskatteloven.

Budsjettforslaget for 2026 er stramt, med tiltak for å tilpasse driften til inntektsgrunnlaget. Kommunedirektøren ser budsjettet som realistisk, men forutsetter god gjennomføring av planlagte tiltak i sektor for helse og mestring. Det må gis forsvarlige tjenester i tillegg til at brukere som kvalifiserer til plass på sykehjemmet skal få det. Det er lagt opp til en reduksjon fra 35 til 27 sykehjemsplasser med 8-9 årsverk reduksjon i bemanningen innen sommeren 2026. Det er et mål at ingen faste ansatte skal sies opp, noe som innebærer at reduksjon i antall årsverk må skje ved hjelp av naturlig avgang eller ved overflytting til andre enheter.

Kommunedirektører forslag til finansielle måltall for 2026;

Finansielt måltall	Regler

Korrigert netto driftsresultat	Minimum 1,75 % av sum driftsinntekter
Netto lånegjeld	Lånegjelden bør ikke utgjøre mer enn 100 % av sum driftsinntekter.
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	Disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 10 % av brutto driftsinntekter

Konklusjon

I budsjettet er for 2026 det i størst mulig grad forsøkt å ta hensyn til de innspill som har kommet fram gjennom ulike møter med folkevalgte, dialogseminar og flere budsjettmøter med sektorlederne. Det kan gjøres en netto avsetning til disposisjonsfond på 6,9 mill.kr. for 2026 hvis alle tiltak blir gjennomført som planlagt.

Økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett 2026 og kommunale gebyrer som beskrevet for 2026 foreslås vedtatt.